

بررسی فراوانی ضایعات شغلی اسکلتی، خونی، کلیوی و سیستم عصبی روانی در بین غواصان حرفه‌ای

*دکتر محمود قاسم‌پور آبادی، دکتر محمد حسین حق پرور، محمد نوبخت، دکتر علی شمس نورایی، دکتر صدیقه میرهاشمی^۱

برای نمونه‌گیری در این تحقیق به دلیل محدود بودن جامعه مورد پژوهش از روش سرشماری استفاده شد. ابزار سنجش نیز پرسشنامه محقق ساخته و معاینات کلینیکی و پاراکلینیکی بوده است.

نتیجه و بحث: حداکثر ساعت غواصی ۲۷۰۰ ساعت و حداقل ساعت غواصی ۵۵۰ است که میانگین آن ۱۵۳۸ ساعت می‌باشد. حداکثر مدت غواصی به سال ۲۲ سال و حداقل آن یک سال و میانگین آن ۷/۵۵ سال می‌باشد. حداکثر عمق غواصی انجام گرفته ۶۴ متر و حداقل آن ۱۰ متر و میانگین عمق غواصی ۳۷/۷۹ متر بوده است. حداکثر سن افراد بررسی شده ۴۵ سال و حداقل سن آنها ۲۰ سال بوده که میانگین سن افراد ۲۸/۳۵ سال می‌باشد. حداکثر نسبت قد به وزن افراد بررسی شده ۳۲/۵۱ و حداقل این نسبت ۱۶/۱۰ بوده که میانگین نسبت قد به وزن افراد ۲۴/۶۹ می‌باشد.

اختلالات آزمایشگاهی در پارامترهای خونی با شیوع ۲۸/۳۳ درصد در بین غواصان تحت مطالعه وجود دارد. به نظر می‌رسد با توجه به شیوع جغرافیایی بیماری شایع در غواصانی که در این طرح مورد بررسی قرار گرفتند از نوع کم خونی تالاسمی مینور باشد. بیماری‌های روانی در جامعه غواصان مورد بررسی شیوع قابل ملاحظه‌ای داشته و ۲۲/۵ درصد افراد نوعی مشکل روانی دارند. در تعدادی از موارد با نداشتن انگیزه جهت غواصی همراه است که بررسی‌های بیشتری در این زمینه و انجام معاینات تکمیلی توسط روانپزشک مورد نیاز است. بیماری‌های اسکلتی عضلانی از جمله کمردرد غیر اختصاصی و بیماری‌های اندام تحتانی از جمله موارد قابل توجه هستند. بیماری‌های روانی در جامعه غواصان مورد بررسی شیوع قابل ملاحظه‌ای داشته و از مجموع ۵۹ نفری که تحت بررسی‌های روانشناسی قرار گرفتند ۱۴ نفر (۲۲/۵ درصد) نوعی مشکل روانی دارند. بر اساس ارزیابی آماری با استفاده از روش همبستگی پیرسون و P value ۰/۰۴۴ ارتباط معنی‌داری بین

مقدمه: در شرایط عادی انسانی که در سطح دریا قرار دارد فشاری معادل یک اتمسفر یا ۱۰/۳۰۰ کیلوگرم بر متر مربع از سطح بدن را تحمل می‌نماید. وقتی که در اعماق دریا غواصی می‌کند به ازای هر ۱۰ متر نزول، باید افزایش فشاری معادل یک اتمسفر دیگر را تحمل نماید، بطوری که فشار وارده بر بدن در عمق ۱۰ متری معادل دو اتمسفر فشار و در عمق ۵۰ متری نیز شش اتمسفر فشار خواهد بود. غواصانی که مدت‌ها در معرض تغییرات فشار محیطی اعماق دریا قرار می‌گیرند در صورت عدم آگاهی از عوارض احتمالی، ممکن است به عوارض زودرس یا دیررس غواصی مبتلا شده که علاوه بر محرومیت موقت یا دائم از غواصی، که در زمانهای بحرانی بسیار مشکل ساز خواهد بود، هزینه‌های سنگینی را نیز بر دوش سازمان قرار می‌دهند.

با این وجود بسیاری از غواصان سالم نیز ممکن است از اثرات دیررس تغییرات فشار در اعماق دریا مصون نمانند، در نتیجه برای تشخیص به موقع و پیشگیری از بروز عوارض، لازم است غواصان به صورت دوره‌ای در فواصل معین تحت معاینات اختصاصی قرار گیرند که متاسفانه دلیل فقدان کار تحقیقاتی مربوط به موضوع تحقیق تا کنون پروتکلی که با شرایط جسمی و فیزیکی غواصان میهن اسلامی متناسب باشد در دسترس نبوده تا براساس آن غواصان انتخاب شده و در طول مدت خدمت تحت معاینات ادواری قرار گیرند.

روش‌شناسی: این پژوهش از نوع پژوهشهای توصیفی مقطعی (Cross-Section) و روش تجزیه و تحلیل آمار استفاده از نرم‌افزار SPSS بود. مدل‌های آماری مورد استفاده روش χ^2 (۲) و همبستگی پیرسون می‌باشد. جامعه آماری در این پژوهش ۶۲ نفر از غواصان حرفه‌ای شاغل در حوزه خلیج فارس و دریای خزر بودند که در شهرهای بندرعباس، بوشهر، ماهشهر، بابلسر و چالوس و زیباکنار در مشاغل مختلف به کار غواصی می‌پرداختند.